

valget derfor heller ikke kan referere Noget om. Naar man for de øvrige Stifters Vedkommere lægger det Hartkorn sammen, som findes opført paa de modtagne Indberetninger, udgjør det over 2000 Edr., nemlig 2,051 Edr. Hartkorn. Af dette Tal have igjen Kirkerne, med et Antal af 169, til hvilke der hører beneficerede Gods, 933 Edr. Hartkorn, hvilket, naar man regner Aarhus Stift med, hvor der findes en Deel Kirkegods, vel vil naae op til c. 1000 Edr. Der bliver altsaa tilbage som hørende til Præstekald naturligvis udenfor Aarhus Stift 1118 Edr. Hartkorn. For atter igjen at kunne jugere, hvorledes dette er fordeelt, skal jeg gjøre opmærksom paa, at der er 3 Kirker, som eie over Halvdeelen af det Kirkerne tilhørende beneficerede Gods; Roeskilde Domkirke har nemlig 416 og 2 andre Kirker her i Sjællands Stift, Vallensbæk og Glostrup 91 Edr. Hartkorn. Det øvrige Kirkegods er igjen saaledes fordeelt, at paa 16 Kirker falder 226 Edr. Hartkorn, hvoraf den ene Halvdeel har fra 10 til 40 Edr., den anden fra 5 til 10 Edr. Hartkorn for hver Kirke. Der er altsaa 150 Kirker tilbage, der ialt have c. 200 Edr. Hartkorn. Det sees saaledes, at en Mængde af disse Stiftelser have ikke Stort over 1 Ed. Hartkorn til hver, og der er igjen en Mængde, som rimeligvis kun have ganske smaa Leiesteder. Hvad Præstegaardene angaaer, er der efter de Tabeller, Udvalget har modtaget, ialt 231 Sognefald, som have beneficeret Gods, og deraf er der efter Listerne 28 Præstekald, som have over 10 Edr. Hartkorn, Resten er meget mindre. — I den Overfligt, som Udvalget har modtaget fra Justitsministeriet, findes for det Første ikke opført de under første Behandling meget omdebatterede saakaldte Klostre, der, som det under første Behandling af Cultusministeren blev ytret, ikke regnes til offentlige Stiftelser eller beneficeret Gods. Jeg har saaledes ikke kunnet opgive noget Authentisk om Størrelsen af det Gods, der hører under disse Klostre, der reducirer sig til Ballø, Bemmeltøfte og Gisselsfeldt, men ved at eftersee Statscalenderen er jeg bleven istand til tilnærmelsesviis at kunne angive den, nemlig at Ballø eier 2,000 Edr. Hartkorn af alt Slags; derunder hører naturligviis ogsaa Ho-

vedgaardene, altsaa maaffee 1 à 200 Edr. mindre, Bemmeltøfte 13—1400 Edr. og Gisselsfeldt 1400 Edr., Hovedgaardenes Hartkorn fraregnet. Det Hele danner saaledes et Complex af mellem 4—5000, dog nærmere 5000 Edr. Det Hartkorn, som er opført paa den Liste, jeg har modtaget fra Justitsministeriet over de under dette Ministerium forterende offentlige Stiftelser, og som Ministeriet saaledes har erkjendt for ubetinget at høre under Lovens Omraade, hvis den maatte udkomme, udgjorde i 1846 1762 Edr., men siden 1846 og indtil nu er der heraf bortfolgt circa 215 Edr. Hartkorn, og der bliver saaledes tilbage under disse Stiftelser 1547 Edr., altsaa imellem 15 à 1600 Edr. Hartkorn. Lægger man denne Størrelse sammen med den, der findes paa Cultusministeriets Liste, saager man 3600 Edr. Hartkorn deels i Stiftelser og deels i beneficeret Gods, og saa har man endda Aarhus Stift tilbage, som vist ikke indeholder saa Lidet; idetmindste er det mig bekjendt, at der i visse Districter deraf findes ikke faalidet Præstegaarde tilliggende Fæstegods. Det er altsaa dog ikke en ubetydelig Deel Gods, der fra Ministeriets Side er indrømmet i ethvert Fald at kunne omfattes af Loven.

Dette forudskiftet, skal jeg gaae over til at omtale de forskjellige Endringsforslag, der ere stillede til de to Paragrapher, som nu foreligge til Forhandling. Jeg maa da først gjøre opmærksom paa, at under Sagens første Behandling yttrede Cultusministeren paa den fra værende Justitsministers Begne blandt Andet, at „den simple Fremgangsmaade, i Overensstemmelse med hvad der ellers skeer, vilde være, at, dersom man fra Rigsdagens Side fandt, at der med Hensyn til Stiftelser, der kunde henregnes under Kategorien offentlige Stiftelser, eller af Gods, der kunde henføres til beneficeret Gods, var skeet Undtagelser, som man meente ikke vare stemmende med Loven, saa vilde der være Anledning til at fremkomme med et simpelt Lovforslag desangaaende, og saa indtræder den naturlige Stilling, at Regjeringen saaar Leilighed til at forsvare sig ligeover for, og paa den anden Side, at et Lovforslag ikke kommer til at gaae igjennem, som netop